

Ds 2009:46

Stöd till personer som lämnar sjukförsäkringen

– temporära förändringar i arbetslöshetsförsäkringen

REGERINGSKANSLIET

Arbetsmarknadsdepartementet

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-598 191 91
Ordertel: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

*Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen,
(SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02)*

– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som ska svara på remiss.

Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på

<http://www.regeringen.se/remiss>

Tryckt av Edita Sverige AB
Stockholm 2009

ISBN 978-91-38-23286-6
ISSN 0284-6012

Innehåll

1	Sammanfattning	5
2	Lagtext.....	7
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.....	7
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.....	11
3	Bakgrund	15
4	Nuvarande ordning	17
4.1	Vissa grundläggande begrepp i arbetslöshets- försäkringen.....	17
4.2	Förändringar i sjukförsäkringen den 1 juli 2008.....	19
5	Förlängd överhoppningsbar tid.....	21
6	Förkortad kvalificeringstid för rätt till inkomstrelaterad ersättning vid förnyat medlemskap ...	25
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	27

7.1	Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	27
7.2	Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	27
8	Konsekvenser	29
9	Författningskommentar	31
9.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	31
9.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	34

1 Sammanfattning

I promemorian, som innehåller förslag till ändringar i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, föreslås – mot bakgrund av de förändrade regler i sjukförsäkringen som trädde i kraft den 1 juli 2008 – en tillfällig reglering som ska gälla från och med den 1 januari 2010 till och med den 31 januari 2013.

Den överhoppningsbara tiden för en sökande som varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom föreslås omfatta högst tio år när en ny ersättningsperiod beviljas. Vid tillämpning av denna regel ska tid då förvärvsarbete har utförts som legat till grund för en tidigare beviljad ersättningsperiod få räknas för att den sökande ska kunna beviljas en ny ersättningsperiod. Detta ska endast gälla om den sökande inte kan återgå till den tidigare påbörjade ersättningsperioden.

Det föreslås även att en före detta medlem i en arbetslöshetskassa, som fått sjukpenning under maximalt antal dagar eller tidsbegränsad sjukersättning under maximalt antal månader och som återinträder i en arbetslöshetskassa, under vissa förutsättningar ska kunna få ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen redan efter tre månaders medlemskap.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

dels att 12, 15 och 17 a §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 7 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas även till den som fått sjukpenning under maximalt antal dagar eller tidsbegränsad sjukersättning under maximalt antal månader, om han eller hon

1. utträtt ur en arbetslöshetskassa mellan den 1 januari 2007 och den 30 september 2009 och därefter på nytt inträtt i en

arbetslöshetskassa mellan
den 1 oktober 2009 och
den 31 december 2010,

2. varit medlem i minst tre
kalendermånader efter det
senaste inträdet, och

3. skulle ha uppfyllt arbets-
villkoret vid tidpunkten för
utträdet.

12 §¹

Rätt till ersättning vid arbetslöshet har sökande som under en ramtid av tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde

1. haft förvärvsarbete i minst 6 månader och utfört arbetet under minst 80 timmar per kalendermånad, eller

2. haft förvärvsarbete i minst 480 timmar under en sammanhängande tid av 6 kalendermånader och utfört arbetet under minst 50 timmar under var och en av dessa månader (arbetsvillkor).

För att ha rätt till en inkomstrelaterad ersättning skall den sökande ha uppfyllt arbetsvillkoret efter det senaste inträdet i arbetslöshetskassan. En sökande som omedelbart före inträdet har varit medlem i en annan sådan kassa får för att uppfylla arbetsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan.

För att ha rätt till en inkomstrelaterad ersättning ska den sökande ha uppfyllt arbetsvillkoret efter det senaste inträdet i arbetslöshetskassan, dock med det undantag som anges i 7 a §. En sökande som omedelbart före inträdet har varit medlem i en annan sådan kassa får för att uppfylla arbetsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan.

¹ Senaste lydelse 2006:1546.

15 §

Tid då förvärvsarbete har utförts får inte räknas mer än en gång för att uppfylla arbetsvillkoret. Förvärvsarbete som använts för att uppfylla villkoret för dagpenning i form av grundbelopp får dock senare räknas med för att uppfylla villkoret för den inkomstrelaterade ersättningen, om arbetet utförts efter det senaste inträdet i kassan.

Tid då förvärvsarbete har utförts som legat till grund för en tidigare beviljad ersättningsperiod får dock senare räknas för att den sökande ska kunna beviljas en ny ersättningsperiod. Detta gäller under förutsättning att

1. den sökande inte kan återgå till den tidigare påbörjade ersättningsperioden, och

2. den sökande kan beviljas en ny ersättningsperiod med stöd av 17 a § tredje stycket.

17 a §²

Tid som enligt 16, 17 eller 23 § inte *skall* räknas in i ramtiden får omfatta högst fem år.

Detta gäller dock inte för sökande som avses i 16 § 7.

Tid som enligt 16, 17 eller 23 § inte *ska* räknas in i ramtiden får omfatta högst fem år.

Detta gäller dock inte för sökande som avses i 16 § första stycket 7.

För en sökande som varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom gäller dock att den överhoppningsbara tiden får

² Senaste lydelse 2006:1547.

*omfatta högst tio år vid
beviljande av en ny
ersättningsperiod.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring¹

dels att 7 a § ska upphöra att gälla,

dels att 12, 15 och 17 a §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §²

Rätt till ersättning vid arbetslöshet har sökande som under en ramtid av tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde

1. haft förvärvsarbete i minst 6 månader och utfört arbetet under minst 80 timmar per kalendermånad, eller

2. haft förvärvsarbete i minst 480 timmar under en sammanhängande tid av 6 kalendermånader och utfört arbetet under minst 50 timmar under var och en av dessa månader (arbetsvillkor).

För att ha rätt till en inkomstrelaterad ersättning ska den sökande ha uppfyllt arbetsvillkoret efter det senaste inträdet i arbetslöshetskassan, *dock med det undantag som anges i 7 a §*. En sökande som omedelbart före inträdet har varit medlem i en annan sådan kassa får för att uppfylla arbetsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan.

För att ha rätt till en inkomstrelaterad ersättning ska den sökande ha uppfyllt arbetsvillkoret efter det senaste inträdet i arbetslöshetskassan. En sökande som omedelbart före inträdet har varit medlem i en annan sådan kassa får för att uppfylla arbetsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan.

¹ Senaste lydelse av 7 a § 2009:000.

² Senaste lydelse 2009:000.

15 §³

Tid då förvärvsarbete har utförts får inte räknas mer än en gång för att uppfylla arbetsvillkoret. Förvärvsarbete som använts för att uppfylla villkoret för dagpenning i form av grundbelopp får dock senare räknas med för att uppfylla villkoret för den inkomstrelaterade ersättningen, om arbetet utförts efter det senaste inträdet i kassan.

Tid då förvärvsarbete har utförts som legat till grund för en tidigare beviljad ersättningsperiod får dock senare räknas för att den sökande ska kunna beviljas en ny ersättningsperiod. Detta gäller under förutsättning att

1. den sökande inte kan återgå till den tidigare påbörjade ersättningsperioden, och

2. den sökande kan beviljas en ny ersättningsperiod med stöd av 17 a § tredje stycket.

17 a §⁴

Tid som enligt 16, 17 eller 23 § inte ska räknas in i ramtiden får omfatta högst fem år.

Detta gäller dock inte för sökande som avses i 16 § första stycket 7.

För en sökande som varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom gäller dock att den överhoppningsbara tiden får omfatta högst tio år vid beviljande av en ny

³ Senaste lydelse 2009:000. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

⁴ Senaste lydelse 2009:000. Ändringen innebär att tredje stycket upphävs.

ersättningsperiod.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2013.
 2. För ansökningar som har inkommit före den 1 februari 2013 gäller bestämmelserna i sin äldre lydelse.

3 Bakgrund

De förslag som redovisas i denna departementspromemoria har utarbetats av en arbetsgrupp bestående av tjänstemän från Arbetsmarknadsdepartementet, Socialdepartementet och Finansdepartementet. Utgångspunkten för förslagen har varit att skapa förutsättningar för personer som har varit långvarigt sjukskrivna att komma tillbaka till arbetslivet i enlighet med de intentioner som redovisas i propositionen En reformerad sjukskrivningsprocess för ökad återgång i arbete (prop. 2007/08:136). I denna lämnades förslag till en ny sjukförsäkringsreform, vilken trädde i kraft den 1 juli 2008.

I denna promemoria föreslås förändringar i arbetslöshetsförsäkringen som syftar till att öka möjligheterna för individer som under lång tid varit frånvarande från arbetsmarknaden på grund av sjukdom att få inkomstrelaterad ersättning.

I departementspromemorian Stöd till personer som lämnar sjukförsäkringen – kompletterande förändringar i lagen om allmän försäkring (dnr S2009/6742/SF) redovisar och föreslår arbetsgruppen ytterligare förändringar som avses införas med anledning av den reformerade sjukförsäkringsprocessen. Promemorian remissbehandlas samtidigt med denna promemoria.

4 Nuvarande ordning

4.1 Vissa grundläggande begrepp i arbetslöshetsförsäkringen

Grundförsäkring och inkomstbortfallsförsäkring

Arbetslöshetsförsäkringen består av två delar. Den allmänna delen, grundförsäkringen, omfattar alla som förvärvsarbetar och uppfyller ett arbetsvillkor. Ersättning enligt grundförsäkringen lämnas till den som inte är medlem i en arbetslöshetskassa eller är medlem i en arbetslöshetskassa men inte uppfyller de villkor som gäller för rätt till en inkomstrelaterad ersättning. Den frivilliga delen, inkomstbortfallsförsäkringen, kan ge ersättning baserad på den inkomst som den sökande hade före arbetslösheten, om han eller hon har minst tolv månaders sammanhängande medlemskap i en arbetslöshetskassa och har uppfyllt ett arbetsvillkor efter det senaste inträdet i arbetslöshetskassan, 4 och 6–8 §§ lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Medlemsvillkoret

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas till den som uppfyller medlemsvillkoret, dvs. den som varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader, under förutsättning att han eller hon efter det senaste inträdet i kassan uppfyllt arbetsvillkoret, 7 § första stycket lagen om arbetslöshetsförsäkring. För uppfyllande av medlemsvillkoret kan medlemstid i en arbetslöshetskassa läggas samman med medlemstid i en annan kassa, 8 § lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Under 2009 får en sökande för varje månad som medlem i en arbetslöshetskassa tillgodoräkna sig ytterligare en medlemsmånad vilket medför att medlemsvillkoret kan uppfyllas redan efter sex månader, 7 § andra stycket lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Arbetsvillkoret

För att uppfylla arbetsvillkoret måste en sökande under en ramtid av tolv månader haft förvärvsarbete i minst sex månader och utfört arbetet i minst 80 timmar per kalendermånad. Arbetsvillkoret kan också uppfyllas genom förvärvsarbete i minst 480 timmar under en sammanhängande tid av sex kalendermånader, under förutsättning att arbetet utförts under minst 50 timmar under var och en av dessa månader, 12 § lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Tid då förvärvsarbete har utförts får enligt huvudregeln inte räknas mer än en gång för att uppfylla arbetsvillkoret, 15 § lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Ramtid och överhoppningsbar tid

Bestämmelsen om ramtid innebär i regel att arbetsvillkoret ska ha uppfyllts inom en tidsperiod om tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde, 15 a–c §§ lagen om arbetslöshetsförsäkring. När ramtid bestäms ska viss tid då den sökande varit hindrad att arbeta inte räknas med, s.k. överhoppningsbar tid. Som överhoppningsbar tid räknas bl.a. tid då den sökande varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom, 16 § första stycket 1 lagen om arbetslöshetsförsäkring. Bestämmelserna om överhoppningsbar tid medför att den sökande kan räkna in förvärvsarbete som ligger längre bak i tiden än de tolv senaste månaderna. Den överhoppningsbara tiden får med något undantag omfatta högst fem år, 17 a § lagen om arbetslöshetsförsäkring. Omfattningen av den överhoppningsbara tiden ändrades den 1 januari 2007 från sju till fem år, men för en sökande som vid den tidpunkten hade beviljats en ersättningsperiod gäller de äldre bestämmelserna.

Frågan om överhoppningsbar tid kan aktualiseras både vid beviljande av en ny ersättningsperiod och vid återgång till en tidigare beviljad ersättningsperiod enligt 23 § lagen om arbetslöshetsförsäkring.

4.2 Förändringar i sjukförsäkringen den 1 juli 2008

Den 1 juli 2008 infördes en s.k. rehabiliteringskedja i sjukförsäkringen. Den innebär att det finns fasta tidpunkter för prövning av arbetsförmågan när rätten till sjukpenning ska bedömas. Under de första 90 dagarna i en sjukperiod ska Försäkringskassan bedöma om den försäkrade har förmåga att klara sitt vanliga arbete eller annat lämpligt arbete som arbetsgivaren tillfälligt erbjuder. Från och med dag 91 i en sjukperiod innebär prövningen av rätten till sjukpenning att Försäkringskassan även ska beakta om den försäkrade kan utföra

något annat arbete hos arbetsgivaren. Om Försäkringskassan begär det ska den försäkrade därvid lämna ett utlåtande från sin arbetsgivare. Från och med dag 181 i en sjukperiod ska det dessutom bedömas om den försäkrade kan försörja sig själv genom förvärvsarbete på den reguljära arbetsmarknaden i övrigt eller genom annat lämpligt arbete som är tillgängligt för den försäkrade.

De nya reglerna innebär vidare att sjukpenning med 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten i regel endast ska utbetalas under 364 dagar inom en ramtid av 450 dagar. Personer som fått sjukpenning med 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten under maximalt antal dagar kan efter en skriftlig ansökan beviljas s.k. förlängd sjukpenning. Förlängd sjukpenning betalas ut med 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Ersättningstiden är begränsad till 550 dagar.

Övergångsbestämmelser gäller för personer som vid ikraftträdandet hade uppburit det maximala antalet dagar med sjukpenning, dvs. 914 dagar. För dessa personer kan förlängd sjukpenning alltid lämnas för 550 dagar, dvs. längst till och med den 31 december 2009.

Från och med den 1 juli 2008 gäller också att sjukersättning endast ska komma i fråga om den försäkrades arbetsförmåga är stadigvarande nedsatt. Den tidsbegränsade sjukersättningen har därmed avskaffats. Övergångsregler gäller för personer som uppbar tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning vid ikraftträdandet. Dessa ska kunna beviljas tidsbegränsad sjukersättning med ytterligare en eller flera perioder om sammanlagt högst 18 månader, dock längst till och med december 2012.

5 Förlängd överhoppningsbar tid

Förslag: För en sökande som varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom får den överhoppningsbara tiden omfatta högst tio år när en ny ersättningsperiod beviljas.

När bestämmelsen om förlängd överhoppningsbar tid för sökande med styrkt sjukdom kan tillämpas får tid då förvärvsarbete har utförts som legat till grund för en tidigare beviljad ersättningsperiod räknas för att den sökande ska kunna beviljas en ny ersättningsperiod. Detta gäller endast om den sökande inte kan återgå till den tidigare påbörjade ersättningsperioden.

Från och med den 1 februari 2013 ska den överhoppningsbara tiden åter omfatta högst fem år för en sökande som varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom och tid då förvärvsarbete har utförts får återigen, som huvudregel, endast räknas en gång.

Skälen för förslaget: De förändrade reglerna i sjukförsäkringen som trädde i kraft den 1 juli 2008 innebär att vissa personer som varit långvarigt sjukfrånvarande kommer att lämna sjukförsäkringen efter den 31 december 2010. En del av dessa kommer att vara arbetslösa och skriva in sig vid Arbetsförmedlingen. För att dessa ska kunna komma tillbaka till arbetslivet är det viktigt att de kan känna sig trygga med sin försörjning.

Regleringen om den överhoppningsbara tiden medför att arbetslöshetsersättningen kan beräknas på inkomster som ligger

längre tillbaka i tiden än den senaste tolvmånadersperioden. I dag omfattar den överhoppningsbara tiden högst fem år för en sökande som varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom. För att möjliggöra att även de som har varit sjukskrivna under en längre period ska kunna få arbetslöshetsersättning, om övriga förutsättningar för det är uppfyllda, bör den överhoppningsbara tiden vid sjukdom förlängas till högst tio år. Efter 2012 kommer de långa sjukfallen, med de regler som trädde i kraft i sjukförsäkringen den 1 juli 2008, inte att finnas kvar. Därför bör regeländringen gälla temporärt från och med den 1 januari 2010 till och med den 31 januari 2013. Genom denna regeländring kommer fler personer som har varit långtidssjukskrivna och erhållit ersättning i form av sjukpenning eller tidsbegränsad sjukersättning under maximalt antal dagar respektive månader att kunna få inkomstrelaterad arbetslöshetsersättning.

Den överhoppningsbara tiden har också betydelse för sökande som har en beviljad ersättningsperiod att återanknyta till. Före den 1 januari 2007 omfattade den överhoppningsbara tiden högst sju år. Sökande som beviljats en ersättningsperiod före den 1 januari 2007 har enligt övergångsbestämmelserna rätt att återgå till den inom sju år från det att de senast fick ersättning om de varit hindrade att arbeta av skäl som omfattas av reglerna för överhoppningsbar tid. När längre tid än de sju respektive fem år som gäller i dag har förflutit går det dock inte alltid att på ett tillförlitligt sätt fastställa om en sökande har en beviljad ersättningsperiod eftersom arbetslöshetskassorna med gällande regelverk inte har anledning att spara informationen längre än så. Den överhoppningsbara tiden kan därför i praktiken inte omfatta upp till tio år vid återgång till en tidigare påbörjad ersättningsperiod. För sökande som har dagar kvar i en tidigare påbörjad ersättningsperiod som beviljats före den 1 januari 2010 bör därför, om det har förflutit längre tid än sju respektive fem år sedan han eller hon senast fick ersättning, i stället en ny ersättningsperiod beviljas om det finns stöd för det med de regler som gäller efter den 1 januari 2010. För att möjliggöra

detta bör det även göras en tillfällig ändring, som medger att tid med förvärvsarbete som redan har använts för att uppfylla ett arbetsvillkor, i denna situation kan användas på nytt.

6 Förkortad kvalificeringstid för rätt till inkomstrelaterad ersättning vid förnyat medlemskap

Förslag: En sökande som fått sjukpenning under maximalt antal dagar eller tidsbegränsad sjukersättning under maximalt antal månader ska kunna få ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen om han eller hon utträtt ur en arbetslöshetskassa mellan den 1 januari 2007 och den 30 september 2009 och därefter på nytt blivit medlem i en arbetslöshetskassa under perioden den 1 oktober 2009 och den 31 december 2010. Detta gäller om den sökande varit medlem under minst tre kalendermånader efter det senaste inträdet och om han eller hon skulle ha uppfyllt arbetsvillkoret vid tidpunkten för utträdet.

Denna möjlighet upphör att gälla från och med den 1 februari 2013.

Skälen för förslaget: I januari 2007 höjdes avgiften till arbetslöshetskassan. Sjukskrivna utan anställning betalade full avgift fram till juli 2008. Därefter betalar sjukskrivna utan anställning reducerad avgift. Efter januari 2007 har ett antal sjukskrivna medlemmar lämnat arbetslöshetskassorna, antingen av ekonomiska skäl eller för att de har varit sjuka under så lång tid att de inte längre omfattas av regleringen om den

överhoppningsbara tiden. När de avslutade sitt medlemskap hade de inte kännedom om förändringarna i sjukförsäkringen. Om den överhoppningsbara tiden förlängs i enlighet med förslaget i avsnitt 5 bör därför de som avslutat sitt medlemskap mot bakgrund av de regler som gällde tidigare temporärt ges möjlighet att under vissa förutsättningar uppfylla ett medlemsvillkor och få rätt till inkomstrelaterad ersättning på kortare tid än tolv månader. Det bör vara tillräckligt med tre kalendermånaders medlemskap. Detta bör gälla dem som förnyar sitt medlemskap under perioden från och med den 1 oktober 2009 till och med den 31 december 2010. Personer som efter den 31 december 2010 uppnår maximalt antal dagar respektive månader i sjukförsäkringen har haft kännedom om gällande regler i sjukförsäkringen under tillräckligt lång tid för att ha haft möjlighet att med nuvarande regler uppfylla ett medlemsvillkor.

Under 2009 gäller att det till varje medlemsmånad läggs en s.k. fiktiv medlemsmånad bakåt i tiden. Sådana fiktiva medlemsmånader ska inte räknas med vid tillämpningen av den förkortade medlemstiden för denna grupp.

För att få rätt till inkomstrelaterad ersättning krävs dessutom enligt 7 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring att ett arbetsvillkor, som omfattar sex månaders arbete, har uppfyllts inom den senaste medlemstiden. För att personer som nått de yttersta tidsgränserna i sjukförsäkringen och som förnyat sitt medlemskap ska kunna få inkomstrelaterad ersättning bör dessa få möjlighet att uppfylla kraven för detta med ett arbetsvillkor som har uppfyllts inom den tidigare medlemstiden.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

7.1 Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2010.

Skälen för förslaget: I januari 2010 kommer de första personerna att lämna sjukförsäkringen på grund av tidsbegränsningen av antalet dagar med förlängd sjukpenning eller avskaffandet av den tidsbegränsade sjukersättningen. Lagändringarna bör därför träda i kraft den 1 januari 2010.

7.2 Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Förslag: Från och med den 1 februari 2013 gäller åter de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2010 om rätt till inkomstrelaterad ersättning och om den överhoppningsbara tiden. Detta gäller ansökningar som har inkommit efter den 31 januari 2013.

Skälen för förslaget: I december 2012 avslutas de sista perioderna med tidsbegränsad sjukersättning och vid årsskiftet

2012/13 kommer de långa sjukfallen, med de regler som trädde i kraft i sjukförsäkringen den 1 juli 2008, inte att finnas kvar.

Från och med den 1 januari 2013 bör därför bestämmelserna om att den överhoppningsbara tiden för sökande med styrkt sjukdom som huvudregel får omfatta högst fem år och om tillgodoräkandet av tid med förvärvsarbete åter gälla. Från och med samma tidpunkt bör även bestämmelsen i 7 a § om rätt till inkomstrelaterad ersättning under vissa omständigheter upphöra att gälla.

För ansökningar som har inkommit före den 1 februari 2013 bör dock bestämmelserna gälla i sin äldre lydelse, dvs. efter den 1 januari 2010.

8 Konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser

Ändringen i regelverket kring den överhoppningsbara tiden väntas beröra 13 900 personer 2010, 6 500 personer 2011 och 700 personer 2012. Därutöver beräknas de ändrade reglerna gällande kvalificeringstid för medlemsvillkoret och möjligheten att återknyta till ett tidigare arbetsvillkor leda till att ytterligare 3 900 personer 2010, 1 900 personer 2011 och 700 personer 2012 får rätt till inkomstrelaterad ersättning i arbetslöshetsförsäkringen eller aktivitetsstödet.

Utgiftsökningen för arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd, med anledning av förslagen om förlängd överhoppningsbar tid och förkortad kvalificeringstid vid förnyat medlemskap, i denna promemoria beräknas uppgå till 557 miljoner kronor 2010, 763 miljoner 2011 och 734 miljoner 2012 inklusive statliga ålderspensionsavgifter.

Till följd av de samlade insatserna för att öka vägarna tillbaka till arbete för de personer vars dagar med sjukpenning eller tidsbegränsad sjukersättning har tagit slut beräknas den totala utgiftsökningen för arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd uppgå till 2 002 miljoner kronor 2010, 2 954 miljoner kronor 2011 och 2 948 miljoner kronor 2012.

Förslagen medför viss ökad administration för arbetslöshetskassorna, men bedöms endast påverka arbetslöshetskassornas ekonomi i mindre omfattning.

Jämställdhetskonsekvenser

Förslagen bedöms inte ha några konsekvenser för jämställdheten.

Konsekvenser för miljön

Förslagen bedöms inte ha några konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för små företag

Förslagen bedöms endast ha marginella konsekvenser för små företag.

Konsekvenser ur ett ILO-perspektiv

Förslagen förväntas inte ha några konsekvenser som påverkar Sveriges åtaganden enligt ILO.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

7 a §

Paragrafen, som är ny, anger att en medlem som fått ersättning i form av sjukpenning under maximalt antal dagar eller tidsbegränsad sjukersättning under maximalt antal månader, under vissa i bestämmelsen angivna förutsättningar, ska kunna få ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen, om övriga förutsättningar för detta är uppfyllda. Bestämmelsen innebär således endast att en sökande i vissa fall kan få rätt till inkomstrelaterad ersättning även om kraven rörande medlemstid och arbetsvillkoret i 7 § inte är uppfyllda. Tillämpningen i övrigt av bestämmelserna om t.ex. arbetsvillkoret eller hur ersättningen ska beräknas påverkas inte av bestämmelsen

Kravet på att den sökande efter återinträdet ska ha varit medlem i tre kalendermånader innebär att han eller hon inte kan tillgodoräkna sig annat än faktiska medlemsmånader. Bestämmelsen i 7 § andra stycket om att en sökande i vissa fall kan tillgodoräkna sig ytterligare medlemsmånader utöver de faktiska medlemsmånaderna blir således inte tillämplig i detta fall.

Med sjukpenning avses även förlängd sjukpenning. Med maximalt antal dagar avses att sjukpenning har lämnats med maximalt antal dagar enligt bestämmelserna i 3 kap. 4 och 10 a §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring. Med maximalt antal månader avses den tid under vilken en försäkrad har fått tidsbegränsad sjukersättning med stöd av övergångsbestämmelserna till lagen (2008:480) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.

12 §

I *andra stycket* anges att kravet på att den sökande ska ha uppfyllt arbetsvillkoret efter det senaste inträdet i arbetslöshetskassan för att han eller hon ska ha rätt till inkomstrelaterad ersättning inte omfattar de fall som anges i 7 a §.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.

15 §

Paragrafen, som innehåller en bestämmelse om att tid med förvärvsarbete i princip inte får räknas mer än en gång för att uppfylla arbetsvillkoret, har tillförts ett nytt *andra stycke*. Ändringen innebär ytterligare ett undantag från huvudregeln i första stycket första meningen. Ändringen i 17 a § tredje stycket innebär att den överhoppningsbara tiden för en sökande som varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom förlängs till högst tio år vid beviljande av en ny ersättningsperiod. Överhoppningsbar tid kan även aktualiseras vid återgång till en tidigare påbörjad ersättningsperiod. Det nya *andra stycket* innebär att det inte kommer att föreligga hinder för att på nytt bevilja en ersättningsperiod när 17 § tredje stycket kan tillämpas och den sökande inte kan återgå till en tidigare beviljad ersättningsperiod eftersom denna ligger för långt tillbaka i tiden.

En sökande som beviljats en ersättningsperiod före den 1 januari 2007 och där det har förflutit sju år eller mer sedan han eller hon senast fick ersättning eller en sökande som beviljats en ersättningsperiod efter den 1 januari 2007, men före den 1 januari 2010, där det har förflutit minst fem år sedan han eller hon senast fick ersättning ska således kunna lägga tid med förvärvsarbete som låg till grund för denna ersättningsperiod till grund för en ny ersättningsperiod i de fall den nya bestämmelsen om förlängd överhoppningsbar tid i 17 a § kan tillämpas.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.

17 a §

I paragrafen, som innehåller bestämmelser om hur lång tid den överhoppningsbara tiden får vara, anges i *tredje stycket*, som är nytt, att denna tid får omfatta högst tio år för en sökande som varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom enligt 16 § första stycket 1 när en ny ersättningsperiod beviljas. Återgång till en tidigare påbörjad ersättningsperiod enligt 23 § andra stycket omfattas inte av ändringen. I dessa fall gäller fortfarande vad som sägs i första stycket. Detta innebär att den överhoppningsbara tiden för sökande som avses i 16 § första stycket 1 är fem (eller sju) år vid tillämpning av 23 § om återgång till en tidigare påbörjad ersättningsperiod.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2010.

9.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

7 a §

Paragrafen, som anger att en sökande, som återinträder som medlem i en arbetslöshetskassa i vissa fall kan få rätt till inkomstrelaterad ersättning även om kraven i 7 § inte är uppfyllda, har upphävts.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.

12 §

Andra stycket har upphävts till följd av att bestämmelsen i 7 a § har avskaffats.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.

15 §

Paragrafen, som innehåller en bestämmelse om hur tid med förvärvsarbete får läggas till grund för arbetsvillkoret, har upphävts.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.

17 a §

I paragrafen, som innehåller bestämmelser om hur lång tid den överhoppningsbara tiden får omfatta, har *tredje stycket* upphävts. Ändringen innebär att den överhoppningsbara tiden åter får omfatta högst fem (eller sju) år vid nybeviljande av en ersättningsperiod även för en sökande som har varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 februari 2013. För ansökningar som har inkommit före den 1 februari 2013 gäller bestämmelserna i sin äldre lydelse.

Departementsserien 2009

Kronologisk förteckning

1. Förstärkt integritetsskydd vid signalspaning. Fö.
2. Skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Jo.
3. Fordonsbesiktning. N.
4. Översyn av vissa mediemyndigheter – en effektivare administration. Ku.
5. Författningsändringar med anledning av VIS-förordningen. Ju.
6. Ekonomiska villkor för ledamöter av Europaparlamentet. Ju.
7. Effektivare regler och bättre beslutsunderlag för arbetsmarknadspolitiken. A.
8. Genomförandet av delar av Prümrådsbeslutet. Ju.
9. Förbättrad utslussning från sluten ungdomsvård och ändrade gallringsregler i belastningsregistret. Ju.
10. Stärkt finanspolitiskt ramverk – översyn av budgetlagens bestämmelser om utgiftstak. Fi.
11. Oberoendet i den kommunala revisionen. Fi.
12. Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands. Ju.
13. Konsumenttjänster m.m. Ju.
14. Konsumentombudsmannen – en översyn IJ.
15. En enklare ledighetslagstiftning. A.
16. Produktsäkerhet vid offentliga tjänster. IJ.
17. Straffrättsliga åtgärder till förebyggande av terrorism. Ju.
18. Behovsbedömning av annat än ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. S.
19. Insatser för en alkohol- och narkotikafri graviditet. S.
20. Rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial särvox. U.
21. Bortom krisen. Om ett framgångsrikt Sverige i den nya globala ekonomin. U.
22. Genomförande av FN:s vapenprotokoll m.m. Ju.
23. Det nya punktskattedirektivet. Fi.
24. Effektivare skatter på klimat- och energiområdet. Fi.
25. Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet. Del 1+2. U.
26. Förbättringar i arbetslöshetsförsäkringen. A.
27. Ny lag om ekologisk produktion. Jo.
28. Ny delgivningslag m.m. Ju.
29. Återbetalningsskyldighet i straffrättsliga förfaranden, m.m. Ju.
30. Nya rättsmedel m.m. på upphandlingsområdet. Fi.
31. Patientnämnderna – begränsning av sekretessbrytande bestämmelse. S.
32. Teknisk sprit m.m. S.
33. Förändringar i Lex Sarah-bestämmelsen m.m. S.
34. Ett undantag från skyldigheten att upprätta koncernredovisning. Ju.
35. Vad kräver krisen av främjandet? UD.
36. Upphandling från statliga och kommunala företag. Fi.
37. Nya avfallsregler. M.
38. Myndigheternas skrivregler. SB.
39. Åtgärder mot familjeseparation inom migrationsområdet. Ju.
40. Vissa samepolitiska frågor. Jo.
41. Betalningsansvaret för underårigas avgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården. S.
42. Ett skärpt skadeståndsansvar för föräldrar. Ju.
43. Närvaroliggare och kontrollbesök. En utvärdering och förslag till utvidgning. Fi.
44. Vidareutnyttjande av handlingar – genomförande av PSI-direktivet. Fi.
45. Stöd till personer som lämnar sjukförsäkringen – kompletterande förändringar i lagen om allmän försäkring. S.
46. Stöd till personer som lämnar sjukförsäkringen – temporära förändringar i arbetslöshetsförsäkringen. A.

Departementsserien 2009

Systematisk förteckning

Statsrådsberedningen

Myndigheternas skrivregler. [38]

Justitiedepartementet

Författningsändringar med anledning av VIS-förordningen. [5]

Ekonomiska villkor för ledamöter av Europaparlamentet. [6]

Genomförandet av delar av Prömrådsbeslutet. [8]

Förbättrad utslussning från sluten ungdomsvård och ändrade gallringsregler i belastningsregistret. [9]

Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands. [12]

Konsumenttjänster m.m. [13]

Straffrättsliga åtgärder till förebyggande av terrorism. [17]

Genomförande av FN:s vapenprotokoll m.m. [22]

Ny delgivningslag m.m. [28]

Återbetalningsskyldighet i straffrättsliga förfaranden, m.m. [29]

Ett undantag från skyldigheten att upprätta koncernredovisning. [34]

Åtgärder mot familjeseparation inom migrationsområdet. [39]

Ett skärpt skadeståndsansvar för föräldrar. [42]

Utrikesdepartementet

Vad kräver krisen av främjandet? [35]

Försvarsdepartementet

Förstärkt integritetsskydd vid signalspaning. [1]

Socialdepartementet

Behovsbedömning av annat än ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. [18]

Insatser för en alkohol- och narkotikafri graviditet. [19]

Patientnämnderna – begränsning av sekretessbrytande bestämmelse. [31]

Teknisk sprit m.m. [32]

Förändringar i Lex Sarah-bestämmelsen m.m. [33]

Betalningsansvaret för underårigas avgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården. [41]

Stöd till personer som lämnar sjukförsäkringen – kompletterande förändringar i lagen om allmän försäkring. [45]

Finansdepartementet

Stärkt finanspolitiskt ramverk – översyn av budgetlagens bestämmelser om utgiftstak. [10]

Oberoendet i den kommunala revisionen. [11]

Det nya punktskattedirektivet. [23]

Effektivare skatter på klimat- och energiområdet. [24]

Nya rättsmedel m.m. på upphandlingsområdet. [30]

Upphandling från statliga och kommunala företag. [36]

Närvaroliggare och kontrollbesök.

En utvärdering och förslag till utvidgning. [43]

Vidareutnyttjande av handlingar

– genomförande av PSI-direktivet. [44]

Utbildningsdepartementet

Rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial sär vux. [20]

Bortom krisen. Om ett framgångsrikt Sverige i den nya globala ekonomin. [21]

Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet. Del 1+2. [25]

Jordbruksdepartementet

Skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. [2]

Ny lag om ekologisk produktion. [27]

Vissa samepolitiska frågor. [40]

Miljödepartementet

Nya avfallsregler. [37]

Näringsdepartementet

Fordonsbesiktning. [3]

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Konsumentombudsmannen – en översyn. [14]

Produktsäkerhet vid offentliga tjänster. [16]

Kulturdepartementet

Översyn av vissa mediemyndigheter
– en effektivare administration. [4]

Arbetsmarknadsdepartementet

Effektivare regler och bättre beslutsunderlag
för arbetsmarknadspolitiken. [7]

En enklare ledighetslagstiftning. [15]

Förbättringar i arbetslöshetsförsäkringen. [26]

Stöd till personer som lämnar sjukförsäkringen
– temporära förändringar i arbetslöshetsförsäkringen. [46]